

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ ДИРЕКТИВИ ЄС ЩОДО ТИМЧАСОВО ВІДРЯДЖЕНИХ ПРАЦІВНИКІВ В УКРАЇНІ.

Святун О. В.

Доцент кафедри
порівняльного і європейського права

ІМВ

Доповідь на Міжнародній науково-практичній конференції «Еволюція Європейського Союзу: основні виклики сучасності та перспективи» (Київ, Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 3 грудня 2019 р.).

За підтримки програми Еразмус+ Європейського Союзу в межах проекту Центру досконалості Жана Моне №611625-ERP-1-2019-1-UA-ERPRMO-CoE «Поглиблений розвиток європейських студій в Україні: міждисциплінарний підхід».

Підтримка Європейською Комісією створення цієї публікації не передбачає підтримку її змісту, який відображає думку тільки авторів, і Комісія не може нести відповідальність за будь-яке використання інформації, яка тут міститься.

Директива Ради 96/71/ЄС від 16 грудня 1996 року про тимчасове відрядження працівників, що здійснюється в рамках надання послуг

Відряджені працівники (ст.1):

- це працівники, які на законних підставах працевлаштовані на підприємстві, яке засноване в одній державі-члені ЄС, та відряджаються до іншої (приймаючої) держави-члена з метою виконання в цій приймаючій державі певної трудової діяльності;
- «відрядження в межах однієї групи» - підприємство надсилає працівника для роботи в своє дочірнє підприємство в іншій державі-члені;
- працівники, наймані тимчасовими агентствами з працевлаштування, створеними в країні походження, для користувача, який перебуває у приймаючій державі-члені.

Сучасні тенденції

- ✓ З 2011 року загальна кількість відряджених працівників збільшилася на 58 %.
- ✓ Галузі, в яких переважно працюють відряджені працівники:
 - будівництво – 45 %;
 - виробництво;
 - освіта,
 - охорона здоров'я,
 - соціальні служби;
 - підприємницька діяльність.

Сучасні тенденції

У 2016 році у 85% від загальної кількості відряджень державами призначення відряджених працівників були старі держави-члени:

- Німеччина - 440 тис. осіб (відрядила – 208 тис.) ;

Франція – 203 тис. осіб (відрядила – 71 тис.);

Бельгія – 178 тис. осіб (відрядила – 108 тис).

Права відряджених працівників

- "Ядро" положень Директиви :
 - мінімальні ставки заробітної плати, включаючи оплату понаднормових,
 - оплачувані щорічні відпустки,
 - максимальні періоди роботи,
 - безпека, охорона праці та гігієна на виробництві.
- Забезпечення цих прав відбувається завдяки застосуванню положень *Директиви Європейського Парламенту та Ради 2014/67/ЄС від 15 травня 2014 року про застосування Директиви Ради 96/71/ ЄС про відрядження працівників, що здійснюється в рамках Регламенту (ЄС) 1024/2012 про адміністративне співпрацю через інформаційну систему внутрішнього ринку («Регламент про ІМІ») надання послуг.*

Директива (ЄС) 2018/957 Парламенту та Ради про внесення змін до Директиви Ради 96/71/ЄС від 16 грудня 1996 року про тимчасове відрядження працівників, що здійснюється в рамках надання послуг

- Відповідно до ст. 3 самої Директиви 2018/957 її положення застосовуватимуться з 30 червня 2020 р., а до цього моменту держави-члени повинні прийняти відповідні законодавчі акти на її виконання.

Директива (ЄС) 2018/957

- змінила поняття «мінімальні ставки оплати праці», що застосовуються до відряджених працівників відповідно на поняття «винагорода», що визначається як «*всі складові елементи винагороди, які є обов'язковими відповідно до положень національного законодавства або адміністративних положень, або колективних угод чи арбітражних рішень, які в цій Державі-члені, визнані загальноприйнятними*».
- Ядро прав, гарантованих відрядженим працівникам, включає всі елементи оплати праці, визначені в приймаючій державі-члені, а не лише мінімальні ставки заробітної плати.
- Нарахування, специфічні для відрядження, слід вважати частиною винагороди працівника, якщо вони покривають витрати, фактично пов'язані із відрядженням, такі як проїзд, харчування та проживання.

Законодавство України

Дві ситуації:

Перша – іноземні громадяни відряджаються на територію України.

Друга – українські громадяни відряджаються за кордон.

Іноземні громадяни, відряджені на територію України.

- *Закон України «Про зайнятість населення» 2013 р. (ст. 1 п. 4¹): «відряджені іноземні працівники» - іноземці та особи без громадянства, направлені іноземним роботодавцем в Україну для виконання певного обсягу робіт (послуг) на підставі договорів (контрактів), укладених між українським та іноземним суб'єктами господарювання.*
- Цей статус є підставою для роботодавця отримати для іноземця або особи без громадянства дозвіл на працевлаштування (ст. 42¹).

Іноземні громадяни, відряджені на територію України.

Закон України «Про зайнятість населення» - Ст. 42² перелік документів для отримання дозволу на застосування праці іноземців та осіб без громадянства та продовження його дії:

- для працевлаштування *відряджених іноземних працівників* додатково подається копія договору (контракту), укладеного між українським та іноземним суб'єктами господарювання, яким передбачено застосування праці іноземців та осіб без громадянства, які направлені іноземним роботодавцем в Україну для виконання певного обсягу робіт (надання послуг),
- для *внутрішньокорпоративних цесіонаріїв* - рішення іноземного суб'єкта господарювання про переведення іноземця або особи без громадянства на роботу в Україну та копія контракту, укладеного між іноземцем або особою без громадянства та іноземним суб'єктом господарювання, про переведення на роботу в Україну з визначенням строку роботи в Україні.

***У вітчизняному законодавстві передбачені
лише можливості набуття статусу
відрядженого працівника для іноземних
громадян!!!***

Українські громадяни, відряджені в держави-члени ЄС

- У нашій правовій системі відсутнє специфічне законодавство в цій галузі.
- Правове регулювання цих питань відбувається на підставі загальних положень щодо працевлаштування працівників-мігрантів, а також двосторонніх угод України з питань працевлаштування (Лівія, Польща, Іспанія, Португалія, Азербайджан, Білорусь, Латвія, Литва, найновіша було підписана в 2016 з Державою Ізраїль.)

ПРОПОЗИЦІЇ

З метою передбачення випадків відрядження працівників та встановлення елементів їх правового статусу необхідно:

- внесення змін до чинних угод про працевлаштування, які вже укладені Україною з певними державами-членами ЄС,
- укладення таких угод з тими державами, до яких найбільше спрямовується робоча сила з України.

Список використаних джерел

- [1] Directive 96/71/EC of the European Parliament and of the Council of 16 December 1996 concerning the posting of workers in the framework of the provision of services. // Official Journal. – 1997. – 21.11. – L 18. – P. 1- 6.
- [2] Regulation (EC) No 883/2004 of the European Parliament and of the Council of 29 April 2004 on the coordination of social security systems. // Official Journal. – 2004. – 30.04. – L 166. – P. 1- 99.
- [3] Святун О. Директива Європейського Парламенту та Ради 2014/67/ЄС від 15 травня 2014 року про застосування Директиви Ради 96/71/ЄС про відрядження працівників, що здійснюється в рамках надання послуг, та внесення змін до Регламенту (ЄС) 1024/2012 про адміністративну співпрацю через інформаційну систему внутрішнього ринку («Регламент про ІМІ») та Коментар до неї. / О. Святун. // Український часопис міжнародного права. – 2018. - № 2. – С. 69 – 86.
- [4] Directive (EU) 2018/957 of the European Parliament and of the Council of 28 June 2018 amending Directive 96/71/EC concerning the posting of workers in the framework of the provision of services. // Official Journal. – 2004. – 30.04. – L 166. – P. 1- 99.
- [5] Закон України «Про зайнятість населення» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5067-17>.
- [6] Nuffel Piet Van. The Posting of Workers Directive Revised: Enhancing the Protection of Workers in the Cross-border Provision of Services. / Nuffel Piet Van, Afanasjeva Sofia. // European Papers. - 2018. - No 3. - Vol. 3. - Pp. 1401-1427.
- [7] Maes Sophie. New European rules for posted workers. / Maes Sophie. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.lexology.com/library/detail.aspx?g=95e0a651-c8b3-45d4-9eb0-6f6cc3b3aaad>.